Scouts als burgerslachtoffer

Johannes Gallast

Vrijheid in herdenken

Johannes Franciscus Gerardus Gallast is geboren op 22 april 1895 in Den Haag. Hij was de zoon van Johannes Gallast en Johanna Maria van Lanthen. Hij trouwt op 24 september 1930 in Den Haag met Maria Febia van der Klaauw. Ze krijgen twee dochters.

Hij is groepsleider en hopman van Groep 1 Archipelgroep in Den Haag. Deze groep is in 1914 opgericht door de heren F.C. Koens en C. Six . In 1919 kregen ze een groepshuis aan de Hugo de Grootstraat. De groep had eerst nummer 3 en 4, maar bij de vorming van de NPV kreeg de groep het nummer 1. Gerrit uit den Boogaard was aan het begin van de oorlog senior patrouilleleider bij zijn groep.

Op 2 april wordt Scouting door de Bezetter verboden. Een deel van de vrijwilligers wordt opgepakt en verhoord en dit lot overkomt ook hopman Gallast van de Archipelgroep. Het clubhuis en de materialen van de groep worden in beslag genomen en in gebruik genomen door de NSB. Gelukkig wisten de groepsleden een aantal zaken op tijd in veiligheid te brengen.

3 April 1941 werd de Hopman als een boef van zijn Bureau gehaald door de Politie, om rekening en verantwoording af te leggen, van zijn daden nl. de jeugd leiden en opvoeden tot goede Staatsburgers! Gelukkig duurde deze vrijheidsberoving slechts kort. Onze bezittingen, waaronder vele onvervangbare werden in beslag genomen (geroofd).

MEI 1940 -- MEI 1945.

Beste boys, mag ik, nu mijn clandestiene naam van Oom Han weer zijn oorspronkelijke vorm van Hopman heeft aangenomen, mijn blijdschap uitspreken, dat wij weer openlijk ons vrije woord kunnen uitdragen, zonder te worden gehinderd door een tyran?
Ik maak dan ook van deze gelegenheid gebruik, de Leiding, de jongens en hun ouders dank te brengen voor het onbegrensde vertrouwen en de steun, mij in die moeilijke en zware jaren gegeven.
Hoewel deze tijd voor mij zeer zwaar en engstig was, had zij toch een lichtpunt, nl. het zaad, hetwelk door mij was gestrooid, was op goede grond terecht gekomen.
Ik ben er trots op, de oude Archipel weer op te helpen richten, haar op te heffen uit de puinhoop en met jullie aller samenwerking, medewerking en steun deze oude beproefde groep weer aan de spits te brengen.
Veel zal er moeten worden vervangen wat wij misschien node zullen missen, maar weest ervan overtuigd, dat én bestuur én Leiding alles in het werk zullen stellen om de padvinderij zo degelijk en aantrekkelijk mogelijk te maken.

De oorlog is voor Johannes een zware en angstige tijd en hij gebruikt de clandestiene naam Oom Han. Het is niet bekend of hij actief was in het verzet, ondergedoken gezeten heeft of tewerk gesteld is in Duitsland.

Johannes overleeft de oorlog. De groep start na de oorlog weer op en al op 10 mei 1945 komt hun groepsblad weer uit; *Het Spoor: officieel orgaan van de Archipelgroep Groep.* Hierin kijkt de hopman terug op de oorlog, maar vooral ook vooruit. Hij staat stil bij het overlijden van Senior patrouilleleider Gerrit uit den Boogaard en voorzitter van de groepscommissie, dhr van der Poel. Ook schrijft hij dat van verschillende Israëlische broeders het lot nog niet duidelijk is. De Archipelgroep had voor de oorlog nauw contact met de joodse Haagse T.O.P. groep. Helaas zijn er ook oud leden die de padvinderswet en -belofte zijn vergeten en in dienst gingen in het Duitse leger.

Na de oorlog was hij magazijnmeester bij het Staatsdrukkerij- en uitgeverijbedrijf in Den Haag. Johannes wordt onderscheiden in de Orde van Oranje Nassau zilver. Hij is overleden op 20 december 1971.

Aan het einde van de jaren tachtig werd het steeds moeilijker in de Haagse binnenstad een scoutinggroep draaiende te houden. De interesse van de jeugd lag veel meer verspreid dan vroeger, en als men voor scouting koos, dan gaf men de voorkeur aan groepen die langs 'groene gebieden' gesitueerd waren, waar men meer vrijheid genoot. In 1991 werden de

activiteiten van de Archipelgroep gestaakt. Met de opbrengst uit de verkoop van het clubhuis werd de Stichting Scouting Archipel Fonds opgericht.

Meer informatie

Geboorte Johannes Franciscus Gerardus Gallast op 22 april 1895 te 's-Gravenhage » Open Archieven
Het Spoor : officieel orgaan van de Archipelgroep Groep I te 's-Gravenhage. | NIOD Bibliotheek (worldcat.org)
T.O.P.-groep, een Joodse padvindersgroep in Den Haag – Joods Erfgoed Den Haag
www.wieiswie.nl
Kanselarij der Nederlandse Orden: Achternaam: Gallast | Nationaal Archief
Scouting Archipel Fonds - Regio Den Haag
Archipelgroep - Scoutpedia.nl (scoutwiki.org)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.